7/1946 -3-

242

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 1659 .../05/2000
KONU : Yazılı Soru Önergesi

25 MAYIS

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :03 Mayıs 2000 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5435 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen İstanbul Milletvekili Sayın Bülent AKARCALI'ya ait 7/1946-5308 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp
Prof.Dr.Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:
EK - 1 Görüş (1 adet - 3 sayfa)

293

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : İstanbul Milletvekili
Bülent AKARCALI

Esas No : 7/1946-5308

Bilindiği üzere ülkemizde su ürünleri stoklarını korumak ve kaynakların rasyonel işletilmesini sağlamak üzere su ürünleri avcılığı düzenlenmekte, 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu'nun 23. ve 24. maddeleri ile Su Ürünleri Yönetmeliği' nin 14 ve 16 ncı maddeleri gereğince avcılığa bazı yasaklamalar ve sınırlamalar getirilmektedir. Bu yasaklamalar ve sınırlamalar bakanlığımızca hazırlanarak her yıl sirküler şeklinde Resmi Gazete'de yayınlanmaktadır. Sirküler hazırlanırken ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, araştırma kuruluşlarının, balıkçıların, bunların üst teşkilatı olan kooperatif ve birlikleri ile özel sektörün görüşleri alınmakta, bu görüşler bilimsel verilerin ışığında, ülkemizin ve balıkçıların sosyo ekonomik durumları da dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

Avcılık, üretim, yetiştiricilik, araştırma, kontrol, işleme, değerlendirme, pazarlama ve destekleme konularında sektörde yaşanan sorunları görüşmek ve çözüm önerileri getirmek amacıyla bakanlığımızda, 1998 yılında "Su Ürünleri Danışma Kurulu" oluşturulmuştur. Bu kurul; kamu kuruluşları, araştırma kurumları, su ürünleri kooperatif ve birlikleri, su ürünleri vakıfları ile meslek odalarının temsil edildiği geniş katılımlı bir kuruldur. Bu kurulun avcılık, yetiştiricilik ve sanayi olmak üzere 3 alt komitesi bulunmaktadır.

1999-2000 yılı av dönemine ait 33/1 Numaralı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Sirküler hazırlanırken bakanlığımıza gelen tüm görüşler öncelikle 26-27 Ocak 1999 tarihlerinde yapılan avcılık komitesinde görüşülmüş, bilahare 28 Ocak 1999 tarihinde Su Ürünleri Danışma Kurulu'nda tartışılarak karara bağlanmıştır. Her ne kadar danışma kurulunun aldığı kararlar tavsiye niteliğinde de olsa bakanlığımız bu kararları uygulamakta ve gereğini yapmaktadır. Su Ürünleri Danışma Kurulu yaptığı ara toplantılarda da sirküler değişikliğine ilişkin önerileri değerlendirmektedir.

İstanbul Elmadağ Lions Kulübü ile S.O.S. Çevre Gönüllüleri Platformu'nun ortak düzenlediği "Marmara Denizi ve Türk Boğazları'nda Sorunlar ve Çözümler" konulu panelde yapılan konuşmalar ile ilgili olarak,

Soru 1-Panelde konusu geçen, midye avcılığı ile ilgili olarak istanbul Boğazı'nda herhangi bir yasak var mıdır?

Cevap 1- Bakanlığımızca 1 Nisan 1999-31 Ağustos 2000 tarihleri arasındaki avlanma döneminde geçerli olmak üzere hazırlanan, 21 Şubat 1999 tarih ve 23618 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan Denizlerde ve Açıksularda Ticari Amaçla Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 33/1 numaralı sirkülerin 20. maddesinin 6/a bendi İstanbul Boğazında, Anadolu Feneri ile Rumeli Feneri arasında çekilen hat ve Kumkapı Feneri ile Fenerbahçe Feneri arasında çekilen hat içerisinde kalan sahada midye avcılığı yasaklanmıştır. Daha sonra Su Ürünleri Danışma kurulu'nun 19 Ocak 2000 tarihinde yapılan toplantısında yasak olan alanın sınırlı bir bölümünün avcılığa açılması hususu görüşülmüş ve bu doğrultuda, 15 Şubat 2000 tarih ve 23965 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ek sirküler ile midye avcılığı yeniden düzenlenmiştir.

Halen İstanbul Boğazı'nda; Yeniköy Vapur İskelesi-Paşabahçe Feneri'ni birleştiren hat ile Kumkapı Feneri- Fenerbahçe Feneri arasında çekilen hat içerisinde kalan sahada midye avcılığı dönem boyunca yasaktır. Bu düzenleme 1989 yılından bugüne kadar her yıl yayınlanan sirkülerlerde bu şekliyle yer almıştır.

Soru 2- Varsa bu yasağa rağmen halen bu bölgede midye avcılığı yapılmakta mıdır?

Cevap 2- Yukarıda belirtildiği üzere İstanbul Boğazı'nın kuzeyinde sınırlı bir alan midye avcılığına açılmış olup, büyük bir bölümü avcılığa kapalı bulunmaktadır. Kapalı alanda usulsüz avcılık yapılmaması için bakanlığımıza bağlı İstanbul İl Müdürlüğü'nce gerekli kontroller ve denetimler gerçekleştirilmekte, kaçak avcılık yapanlar hakkında 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında gerekli yasal işlemler uygulanmaktadır. Bu anlamda mevzuata aykırı hareket edenler hakkında cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmakta, istihsal vasıtaları ve ürünler zapt edilmektedir. Ancak, Su Ürünleri Kanunu'ndaki cezaların yetersiz olması ve mahkeme sürecinin çok uzun olması nedeniyle bu cezalar caydırıcı olamamaktadır. Cezaların artırılması ve idari para cezalarına dönüştürülmesi konusunda hazırlanmış bulunan 1380 sayılı Su ürünleri Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı TBMM' de görüşülmektedir. Söz konusu tasarı, tali komisyonlar olan İçişleri ile Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonlarında görüşülerek kabul edilmiştir. Önümüzdeki günlerde Adalet Komisyonu'nda görüşülerek, kısa sürede yürürlüğe gireceğini ümit etmekteyiz. Şüphesiz bu kanunun yürürlüğe girmesi ile kaçak avcılık büyük ölçüde engellenecek ve stoklarımızın korunması konusunda önemli bir sorun çözüme kavuşmuş olacaktır. Su ürünleri stoklarımızın korunmasının yanlızca yasal düzenlemelerle yapılamayacağı, bunun yanısıra etkin bir koruma-kontrol sistemine de ihtiyaç bulunduğu bilinen bir gerçektir. Maalesef bakanlığımız istenilen düzeyde bir alt yapıya ve yeterli personele

sahip olamadığından bu kontrol hizmetlerini etkin bir şekilde yürütememektedir. Bu anlamda bakanlığımızın başta kontrol teknesi olmak üzere yeterli araç ve gereçlerle donatılmasına imkan sağlayacak bütçe ödeneği ve personel kadrosuyla güçlendirilmesi gerekmektedir.

Soru 3- İnsan sağlığını da tehdit eden bu konuda herhangi bir önlem alınmış mıdır?

Cevap 3- Avlanan kara midyelerde bakanlığımızca insan sağlığı açısından gerekli kontroller yapılmakta ve bu doğrultuda analizler gerçekleştişrilmektedir. Nitekim 02/05/2000 tarihinde İstanbul Boğazı'ndan alınan kara midye numunelerinde yapılan ağır metal analiz sonucuna göre, bulunan değerlerin su ürünleri mevzuatına göre uygun olduğu ve insan sağlığını olumsuz yönde etkilemediği belirtilmiştir.

Soru 4- Tarım Bakanlığı'ndaki bir bürokrat tarafından balıkçılık simsarlarının baskısıyla midye avlanması ile ilgili sirkülerin değiştirildiği iddiaları ne derece doğrudur?

Cevap 4- İstanbul boğazında kara midye avcılığı ile ilgili sirküler değişikliğinin bakanlığımızdaki bir bürokrat tarafından, balıkçılık simsarlarının baskısıyla değiştirildiği iddiaları doğru değildir. Yukarıda da ifade edildiği gibi konu 19 Ocak 2000 tarihinde yapılan Su Ürünleri Danışma Kurulu toplantısında görüşülerek düzenlenmiştir. Bilimsel kuruluşlar dahil 25 kuruluş temsilcisinin bulunduğu bir kurul toplantısında balıkçılık simsarlarının baskı yapmasının mümkün olamayacağını, ayrıca bir bürokratın da vereceği bir kararla sirkülerin değiştirilemeyeceğini takdirlerinize sunarım. Kaldı ki, söz konusu sirküler belirli bir imza prosedürü çerçevesinde tarafıma kadar ulaşmakta ve tarafımdan onaylandıktan sonra Resmi Gazete'de yayınlanmak üzere Başbakanlığa intikal ettirilmektedir. Bu nedenle yapılan değişikliğin bir bürokrata mal edilmesi yaklaşımını doğru bulmuyor, gerçek dışı ve haksız bir itham olarak değerlendiriyorum.

Soru 5- Doğru ise, bu bürokratın tespit edilmesi halinde ne gibi bir işlem uygulamayı düşünürsünüz?

Cevap 5- Yukarıda ifade edilen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere bakanlığımız uygulamasında bir yanlışlık bulunmamaktadır. Ancak, söz konusu ithama mesnet teşkil edecek somut bilgi ve belgeler bakanlığımıza intikal ettirildiği takdirde gereği mutlak yapılacaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmamalıdır.